

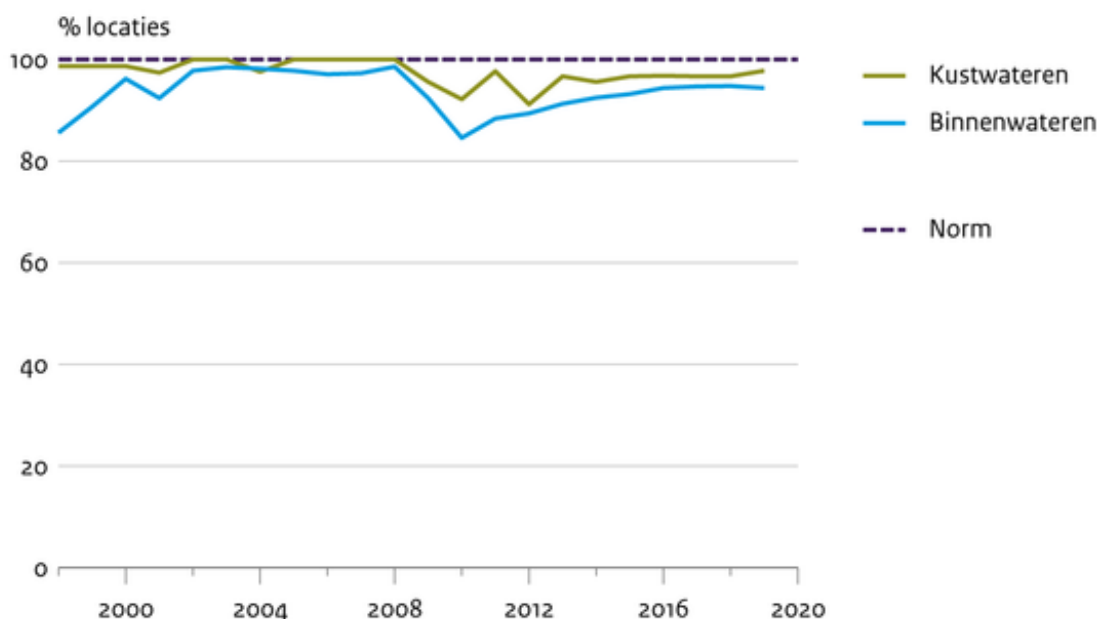
Kwaliteit zwemwaterlocaties, 1998-2019

Indicator | 8 oktober 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Volgens de normen van de vigerende zwemwaterrichtlijn was in 2019 van de onderzochte zwemwaterlocaties 94,4% van de binnenwateren en 97,8% van de kustwateren veilig voor de gezondheid van zwemmers

Kwaliteit van zwemwater

Bron: EEA

PBL/sep20
www.clo.nl/nlo2q81q

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]
- [Download data \(xlsx\)](#) [4]

Bijna alle zwemwaterlocaties voldoen aan de EU-normen

In 2019 voldeed circa 94,4% van de zoetwaterlocaties en circa 97,8% van de zoutwaterlocaties aan de eisen van de zwemwaterrichtlijn (Europese Commissie 2006). Het percentage zoetwaterlocaties met een kwalificatie 'voldoende' is in de periode 2010 - 2019 toegenomen van 85% in 2010 tot 94,4% in 2019. Voor zoutwaterlocaties is er geen trend waarneembaar. In 2019 was op 1,8% van de zwemwaterlocaties kwaliteitsbeoordeling niet mogelijk. Dit omdat er onvoldoende meetresultaten beschikbaar zijn, het nieuwe zwemwaterlocaties betreft, de zwemwaterlocatie veranderd is of omdat de zwemwaterlocatie gesloten is.

Oude en nieuwe zwemwaterrichtlijn

Vanaf 2006 is de Europese zwemwaterrichtlijn (2006/7/EG) van kracht (Europese Commissie 2006). Deze heeft betrekking op alle circa 700 zwemwaterlocaties in Nederland. In 2009 is deze richtlijn vertaald in Nederlandse wetgeving (wijziging Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en wijziging Wet op de waterhuishouding; WHVZ, 2009).

De richtlijn gaat uit van vier kwaliteitsklassen zwemwater: uitstekend, goed, aanvaardbaar en slecht. In het 'Bathing Water Directive report 2019; The Netherlands' (EEA 2020) zijn de resultaten voor deze vier kwaliteitsklassen vanaf 2010 beschikbaar. In bovenstaande figuur zijn de percentages uitstekend, goed en aanvaardbaar gesommeerd.

Vanaf 2015 moeten alle officiële zwemwaterlocaties ten minste tot de klasse aanvaardbaar behoren (resultaatverplichting). Daarnaast gaat de richtlijn ervan uit dat de lidstaten zich inspannen om alle locaties goed tot uitstekend te maken (inspanningsverplichting). Voorts verplicht de richtlijn om voor elke locatie een zwemwaterprofiel op te stellen. Voor microbiologische verontreinigingen zijn normen voor E. coli en enterokokken (darmbacteriën) opgesteld. Voor blauwalgen moet een passende controle worden uitgevoerd.

Zwemverboden door blauwalgen

Het komt ieder seizoen voor dat er voor zwemlocaties een zwemverbod wordt ingesteld in verband met de bloei van blauwalgen. Hiervoor zijn in de Europese regelgeving geen normen opgenomen. Als echter uit het zwemwaterprofiel blijkt dat er een reële kans is op blauwalgenbloei, moeten passende maatregelen genomen worden, zodat zwemmers beschermd worden. Hiervoor is een (nationaal) Blauwalgenprotocol (2012) opgesteld (Helpdesk Water). Van mei t/m september wordt tweewekelijks de zwemwaterkwaliteit op alle officiële zwemwaterlocaties gemeten.

Door het ontbreken van een centrale gegevensregistratie is het niet mogelijk om ontwikkelingen van jaar tot jaar te volgen.

Het identificeren van toxinegenen en het bepalen van toxineconcentraties van blauwalgen geeft een meer betrouwbare inschatting van het daadwerkelijke gezondheidsrisico voor zwemmers dan de huidige analysetechnieken. Dat is de conclusie van een onderzoek naar het gebruik van enkele nieuwe technieken bij de monitoring en risicobeoordeling in zwemwateren. Er is nader onderzoek nodig voordat deze technieken een plek kunnen krijgen in het Blauwalgenprotocol (Stowa 2020).

Blauwe Vlag

In aanvulling op de EU-Zwemwaterrichtlijn is er de Blauwe Vlag om zwemlocaties langs de kust te onderscheiden met een uitstekende zwemwaterkwaliteit. De Blauwe Vlag is een initiatief van de FEE (Foundation for Environmental Education) om veiligheid en hygiëne aan de Europese kusten te stimuleren. De Blauwe Vlag stelt o.a. hoge eisen aan de kwaliteit van het zwemwater op de stranden.

De bacteriële kwaliteit van het zwemwater wordt gemeten en beoordeelt conform de EU richtlijn Zwemwaterkwaliteit. Er wordt gewerkt met voorspellingsmodellen op basis van jaargemiddelden (bacteriële kwaliteit zwemwater) van vier voorafgaande jaren. Uit deze berekeningen komt een uitslag die leidt tot klassering van het zwemwater. Vanaf 2013 wordt in Nederland gewerkt met de EU klassering van zwemwaterkwaliteit: uitstekend, goed, aanvaardbaar, slecht. De Blauwe Vlag stranden dienen in de klasse 'uitstekend' te vallen. In 2020 zijn er 48 stranden en 6 recreatiestranden in Nederland met een [Blauwe Vlag](#) [5].

Relevantie

Oppervlaktewater kan verontreinigd zijn door menselijke of dierlijke uitwerpselen. Hierdoor kunnen pathogene, dat wil zeggen ziekteverwekkende, micro-organismen het water besmetten. Voorbeelden van dergelijke micro-organismen zijn ziekteverwekkende bacteriën zoals Campylobacter en Salmonella, de parasiet Cryptosporidium, virussen, zoals Norwalk-achtige Calicivirussen, en toxische algen.

Provincies zijn verantwoordelijk voor de controle, handhaving en rapportage over de zwemwaterkwaliteit. Actuele informatie over de waterkwaliteit op zwemwaterlocaties is per provincie te vinden op www.zwemwater.nl [6].

Referenties

- Europese Commissie (2006). [Richtlijn 2006/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 betreffende het beheer van de zwemwaterkwaliteit](#) [7]
- European Environment Agency (2020). Dutch bathing water quality in 2019. Country report.
- Helpdesk Water, [Blauwalgenprotocol 2012](#) [8]
- Stowa (2020) Risicobeoordeling blauwalgen in zwemwater. Stowa rapport nr.2020-9
- WHVZ (2009) Wijziging van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Staatsblad 2009, nr.312.

Relevante informatie

- EU, [Europese richtlijnen voor zwemwater](#) [9]
- FEE-N, [de Blauwe Vlag](#) [10].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Zwemwaterkwaliteit

Omschrijving

Zwemwaterkwaliteit volgens de oude Europese zwemwaterrichtlijn (76/160/EEG)

Verantwoordelijk instituut

Planbureau voor de Leefomgeving

Basistabel

EEA (2020) Dutch bathing water quality in 2019. Country report..

Geografisch verdeling

Nederland

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Betrouwbaarheidscodering

Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Kwaliteit zwemwaterlocaties, 1998-2019](#) [11] (indicator 0248, versie 14 , 8 oktober 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl024814>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0248> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0248_003g_clo_14_nl.png [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0248-003g-clo-14-nl.ods> [4]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0248-003g-clo-14-nl.xlsx> [5]

<https://www.blauwevlag.nl/> [6] <http://www.zwemwater.nl/> [7]

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:064:0037:0051:NL:PDF> [8]

<http://www.helpdeskwater.nl/actueel/@21897/blauwalgen/> [9]

http://europa.eu/legislation_summaries/consumers/consumer_safety/l28007_nl.htm [10]

<http://www.blauwevlag.nl/> [11] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl024814>